

## **Balua ju kutumbula ja Yohana Kilongoi**

Balua ja Yohana jukutumbula jiangikigwa na ndundame Yohana chaka 85-90 kuboka pukubelekwa Kilisto. Yohana akilaiteje mwene kutenda nga jwaandikage, nambu lipungu lya likutumbula alaite kutenda jwombe nga nchaili jukuibona kukutama kwakwe padunia pano nu kuyoka kwa Yesu (1 Yohana 1:1-3). Aina jukuandika mu 1 Yohana uyo jilengani mu Nhwalo Gwambone gwa Yohana. Iaminike kutenda Yohana aandike Nhwalo Gwambone tela na Yohana na balua itatu 1 Yohana na 2 Yohana na 3 Yohana kingobu chatama ku Efeso.

Yohana aandika balua yenje ku bandu boa abunhwamini Kilisto na kingobu chenie bandu abakiba bukunhwamina Kilisto bakate kulaga muno kuboka kukikuta cha bandu chikikemigwa, “Ginostiki.” Ngabaamini kutenda Yesu akiba Nnoongo kweli nambu pakiba padunia pano akiba munduje andi pabi mundu. Nga magambu Yohana aandike kunhwalo gukube kwakwe nchaili jwa Yesu kukutama kwakwe padunia nu kutenda maboko gakwe gankamwile Yesu (1 Yohana 1:1-3). Yohana aandika balua jenje kujitenda laa jakwe jilenganile (1 Yohana 1:4). Na kakanakia akaumini bakatenda malemwaje (1 Yohana 2:1). Na kalenda akaumini na maboulo guwangi

(1 Yohana 2:26). Na kalenge kipola akaumini kutenda kweli babi koligwa (1 Yohana 5:13).

### **Agabi mukitabu**

Yohana alanduli nhwalo gwa balua jakwe nu kulenga kwanike ajiandike jenie (Lipungu lya 1:1-4).

Na jwombe alaite kutenda Nnoongo ngu lumuli nu tupaligwa kutama andi patama Yesu (Lipungu lya 1:5-3:10).

Kabe atukombakie twenga nhwalo gu kupalana (Lipungu lya 3:11-5:12).

Penia ajomoli balua jakwe (Lipungu lya 5:13-21).

### *Lilobe elibape bandu bwomi*

<sup>1</sup> Tunhwandikilanga mangweto nhwalo gu Lilobe ojwaleta bwomi ojwakiba kuboke lolo. Twenga ngutunnyoa nu kummona kwa mio gito tubene, ngutunnolakea nu kunkamula kwa maboko gito tubene. <sup>2</sup> Bwomi gwenio apupitila twenga ngutubona na ngoe tuchalacha minhalo jakwe nu kunnengelanga nhwalo gwa bwomi gwa machoba goa pangapela ogukiba kwa Awawa na ogulaigwa kwito. <sup>3</sup> Echitukibweni nu kukijoa nga chituntangachila na mangweto uyo, kupala namangweto nhwoto kube pamwe na twenga mukube kile chimwe andi putulondine twenga na Awawa na Mwana jwabe Yesu Kilisto. <sup>4</sup> Tunhwandikilanga mangweto ilebe yenje kupala tualalila mwojo muno.

### *Nnoongo ngu lumuli*

<sup>5</sup> Nhwalo gongo tujoine kuboka ku Yesu na ngoe tunnengelanga kutenda Nnoongo ngu lumuli nu lubije lubendu lwalwoa nkati jakwe.

<sup>6</sup> Anda tulengite kutenda tubi pamwe na jwombe, nu upo tutama pulubendu, tulenga uwangi ni itendwa ito ya kwaliye. <sup>7</sup> Nambu anda tutamite pulumuli, andi Nnoongo mwene patama pulumuli, penia, tiba kile chimwe tubene jika, na myai ja Yesu Kilisto, Mwana jwa Nnoongo, jitunguya mabaja goa.

<sup>8</sup> Anda tulengite kutenda tukwetije mabaja, tukikoloya tubene, na kweli jibije nkati jito.

<sup>9</sup> Nambu anda tugalengite mabaja gito, penia, Nnoongo juna kuaminika na jwambone, jwombe matulekekea mabaja gito nu kutunguya ubaja gwoa gututeile. <sup>10</sup> Anda tulengite kutenda tuteije mabaja, tupakuntenda Nnoongo alenga uwangi, ni lilobe lyakwe libije nkati jito.

## 2

### *Kilisto nga ojwtujiangata*

<sup>1</sup> Makinangota bango, nunhwandikila ilebe yenje, kupala makatendaje mabaja. Nambu, anda ibi mundu atei mabaja, tukweti jumwe jwtujiangata kutujopela ka Awawa, nga Yesu Kilisto jwanga lilemwa. <sup>2</sup> Kilisto ngi lilumbo elilitubokea mabaja gito, ngiti mabaja gito twenga tuje, nambu uhyo gambu ga mabaja ga bandu boa. <sup>3</sup> Anda tuagabi amuli ya Nnoongo, penia tuotwi kulenga kweli tummanyi. <sup>4</sup> Mundu andalengite kutenda ammanyi Nnoongo, nambu kuagabaje amuli yakwe, mmanyi mundu jwenio

alenga nhwangi, na kweli jibije nkati jakwe. <sup>5</sup> Nambu mundu jwajoa jola ojwaagabala lilobe lya Nnoongo, jwenio nga ojwakweti lipalano lya Nnoongo lilenganile nkati jakwe. Yene nga putuotwi kumanya kweli tulondine nakwe, <sup>6</sup> mundu jwajoa ojwalenga kutenda akilondine na Nnoongo, apaligwa kutama andi patama Yesu Kilisto.

### *Amuli nhyono*

<sup>7</sup> Makalongo bango, amuli jenje ejinunhwandikila jeno ngiti amuli nhyonoje, jenje amuli ujaje jimakiba najo kuboke pukutumbula. Amuli ng'ona jenie nga nhwalo gumujoinago. <sup>8</sup> Kukungonu chenge, amuli jenje ejinunhwandikilanga jeno nga amuli nhyono, kweli jakwe jibonekana nkati ja Kilisto na nkati jinu uhyo. Gambu lubendu lutenda kuboka nu lumuli lutumbwile kumulikila.

<sup>9</sup> Mundu jwajoa ojwalenga kutenda abi nkati ja ndaa, nambu anchimwa nnunugwakwe, mundu jwenio abi tango mulubendu. <sup>10</sup> Mundu jwajoa ojwampala nnunugwakwe abi mulumuli lwenio, ni kibije kile chochoa chela nkati jakwe chekiotwile kummeka mundu jonge atende mabaja. <sup>11</sup> Nambu mundu jwanchimwa nnongomundu abi mulubendu. Atyanga mulubendu, na amanyije okwajenda, gambu lubendu luntei abe kinjwilili. <sup>12</sup> Nunhwandikilanga mangweto makinangota magambu mabaja ginu galekaki-igwe kupete agatei Kilisto. <sup>13</sup> Nunhwandikilanga mangweto makina wawa magambu mummanyi jwenio ojwakiba kuboke pukutumbula. Nunhwandikilanga mangweto machakakombo na

achakabale magambu munhwotwile mmaja jola. <sup>14</sup> Nunhwandikilanga mangweto makinangota magambu mamanyi Awawa. Nunhwandikilanga mangweto makina wawa magambu mamanyi bombe abakiba kuboke pukutumbula. Nunhwandikilanga mangweto machakakombo na achakabale magambu nkwati makakala, ni lilobe lya Nnoongo libi nkati jinu nu munhwotwile mmaja.

<sup>15</sup> Mikijipalaje dunia wala kilebe chochoa chikibi padunia. Mundu jwajoa jwajipala dunia, kuotoje kapala Awawa ana Nnoongo. <sup>16</sup> Gambu kila kilebe chikibi cha dunia, andi yene tama mbaja ya mmele ni ilebe eibibona bandu nu kulokalela nu kulokaloka okujambukia gambu gwa uloi, yenie yoa iboka ka Awawaje, nambu iboke padunia. <sup>17</sup> Dunia pamwe na ilebe yakwe yoa ina kulokalela itenda kupeta, nambu mundu jwakamu lyapala Nnoongo, atama machoba goa pangapela.

### *Nngondwa jwa Kilisto*

<sup>18</sup> Makinangota, kupela kubandakile! Nganyoya kutenda jwankana Kilisto atenda kuika, nambu ngoe akangondwa nduu ba Kilisto baike, kuyenie tumanya kutenda kupela kwa dunia kubandakile. <sup>19</sup> Bandu benia babokila kati jito nambu kweli bakiba bitoje magambu butulekite, anda bakabi bito, kabi batamite na twenga. Nambu ngubutuleka, ngabajabulanga, kupala ibonekane kipola kutenda bakiba bitoje ngu.

<sup>20</sup> Mangweto mmanyi kutenda Kilisto nganyela Uhuke jwa Chwapi, mangweto mijimanyi

kweli. <sup>21</sup> Nunhwandikilanga mangweto, ngiti kutenda mijimanyije kweli, nambu mijimanyi, kabe magambu ubije uhwangi gwagoa guboke mukweli.

<sup>22</sup> Nhwangi nga meneke? Nga ojwakana kutenda Yesu nga Kilisto Nkomboije ojwapambuligwe na Nnoongo. Mundu andi jwenio nga jwankana Kilisto Nkomboi, bakana Awawa na Mwana. <sup>23</sup> Gambu mundu jwajoa jwankana Mwana, bakana Awawa uhyo, na mundu jwajoa jwannyeketela Mwana, bajeketela Awawa uyo.

<sup>24</sup> Nhwalo gwago gumujoa kuboke pitumbulaga utame mummyojo jinu. Anda nhwalo gwenio gumujoa kuboke pitumbalaga utamite nkati jinu, mmana ntama mukulondana na Mwana na Awawa. <sup>25</sup> Chenje nga chatulagila kutupe Mwene Kilisto bwomi machoba goa pangapela.

<sup>26</sup> Nunhwandikilinge nhwalo gongo kupala kunkelebua nhwalo gwa bandu abapalanga kunkolobana mangweto. <sup>27</sup> Na mangweto mumpokile Uhuke jwa Chwapi kuboka ku Kilisto na jwenio atame nkati jinu. Mpaligweje kabe kuboligwa na mundu jwajoa. Gambu Uhuke jwenio ammolanga kila kilebe, na maboulo gakwe nga gakweli, ngiti guwangije. Yene magaagabale maboulo gu Uhuke nu kujendeke kutama kukulondana na Kilisto.

<sup>28</sup> Elo makinangota ntamange nkati jakwe kupala apapakuika tukajogopaje pangabe ni kikopakeo chu kukiiya kwa oni. <sup>29</sup> Mmanyi kutenda Kilisto atenda gapala Nnoongo, kuyenie, mpaligwa kumanya kila mundu ojwatenda gapala Nnoongo nga mwana jwa Nnoongo.

### 3

#### *Ingota ya Nnoongo*

<sup>1</sup> Nnolange oti Awawa apabutupaile muno mpaka tukemigwa ingota ya Nnoongo! Na kweli nga aputubile. Nga magambu bandu badunia butumanyije, magambu bummanyije Nnoongo.

<sup>2</sup> Makalongo bango manampala, ngoe twenga nga takinangota ba Nnoongo, nambu tango yanamanyikanaje kipola pipakube. Nambu tumanyi kutenda Kilisto papakubuja kabele, tuba andi jwenio gambu tupakummona pabile. <sup>3</sup> Kuyenie, kila mundu ojwakweti lihyobalelo lende ku Kilisto, kukijeguya mwene andi Kilisto pabi chwapi muno.

<sup>4</sup> Kila mundu jwatenda malemwa ajikana chalia ja Nnoongo, gambu kutenda mabaja ngu kujikana chalia. <sup>5</sup> Mmanyi kutenda Yesu Kilisto aikila kugaboya mabaja gito, na nkati jakwe gabije mabaja. <sup>6</sup> Kuyenie, kila mundu ojwatama kukulondana na Kilisto kutendaje mabaja, nambu kila mundu ojwatenda mabaja tango anumanyaje Kilisto wala kummona.

<sup>7</sup> Kuyenie makina ngota bango makajeketeje mundu ankoloyange. Mundu ojwatenda itendwa eipaligwa na Nnoongo jwenio anhwali Nnoongo andi Kilisto apuanhwali Nnoongo.

<sup>8</sup> Nambu mundu jwatenda mabaja jwenio jwa Mmaja, gambu Mmaja atei mabaja kutumbwa kalakala. Nambu Mwana jwa Nnoongo ngaika padunia kualabia liengo lya Mmaja.

<sup>9</sup> Kila mundu ojwabi mwana jwa Nnoongo kujendekeje kutenda mabaja, gambu bwomi

nhyono kuboka ku Nnoongo utama nkati jakwe, kabe kutendaje mabaja gambu Nnoongo nga Awamundu. <sup>10</sup> Chenje nga chekilaya ingota ya Nnoongo yako ni ingota ya Mmaja yako, mundu jwajoa jwangatenda ilebe yukunhwalali Nnoongo, andaje jwangampala nnongomundu, jwenio nga mwana jwa Mmaja.

### *Mpalanange*

<sup>11</sup> Nhwalo gumujoa kuboke pukutumbula nga gongo, tupaligwa kupalana! <sup>12</sup> Takabeje andi Kaini kukulongoleigwa na Mmaja, ngankoma nnunamundu. Na, kwanike ankomite? Gambu itendwa yakwe ikiba ibaja, nambu itendwa ya nnunamundu nginhwalali Nnoongo!

<sup>13</sup> Kuyenie, makalongo bango, makaomwan-gaje anda bandu badunia banchimwanga. <sup>14</sup> Twenga tumanyi kutenda tupetite kuboka mukiu nu kujingi mubwomi magambu tubi kapala akanunabito. Mundu jwanga mapalano ajendeke kutama mumakakala ga kiu. <sup>15</sup> Kila mundu jwanchimwa nnunamundu jwenio nga nkomi, mangweto mmanyi kutenda mundu jwajoa nkomi nkati jakwe akwetije bwomi gwa machoba goa pangapela. <sup>16</sup> Twenga tumanyi kupalana nga nike, kwani Yesu Kilisto ngapanga bwomi gwakwe magambu gito twenga. Natwenga uhyo tupaligwa kupanga bwomi gwito magambu ga akalongabito. <sup>17</sup> Na anda mundu akweti ilebe ya padunia pano, anda amweni nnongomundu jwapala kilebe, nambu kunkole kiaje aotwabo kulenga ampala Nnoongo? <sup>18</sup> Makinangota bango, mapalano gito



gakabeje malobe jika, nambu kupalana kuba kwa kweli kukubonekana ku itendwa.

<sup>19</sup> Yenie nga putuotwi kumanya kube twenga tubi mukweli, nu tujogopaje putupakujema nnoongi ja Nnoongo. <sup>20</sup> Ata ikabi myojo jito jituhukumula, tumanyi kutenda Nnoongo nkolongwa amanyi kila kilebe. <sup>21</sup> Makalongo bango, anda myojo jito jibi kutuhukumuje mmanya tujogopaje nnoongi ja Nnoongo, <sup>22</sup> nu kupoke kila kilebe echitujopa kuboka kwakwe, gambu tutenda kujali amuli yakwe nu kamwa agunhwalalila. <sup>23</sup> Na amuli jakwe nga jenje, kunhwamini Mwana jwakwe Yesu Kilisto nu kupalana andi patuamuliche. <sup>24</sup> Ojwaagabala amuli ya Nnoongo atama nkati ja Nnoongo na Nnoongo atama nkati ja jwenio. Kupete Uhuke jwa Chwapi ojwatupile Nnoongo, twenga tumanyi kutenda Nnoongo atama kukulondana na twenga.

## 4

### *Kihuke jwa kweli na jwa nhwangi*

<sup>1</sup> Makalongo bango mukunhwaminije kila mundu ojwalenga kita akweti Uhuke jwa Nnoongo, nambu munhwingakia mundu jwenio anda akweti nu Uhuke jwa Nnoongo andaje uwangi, gambu akalondoli ndu buwangi bapitile padunia. <sup>2</sup> Yene nga pampakumanya kutenda mundu jwenio alongeleigwa nu Uhuke jwa Nnoongo. Kila mundu jwalenga kutenda Yesu Kilisto ngaika, ngabe mundu, mundu jwenio akweti Uhuke jwa Nnoongo. <sup>3</sup> Mundu jwan-gannyeketela Yesu, mmanya akwetije Uhuke

jwaboka ku Nnoongo. Nambu mundu jwenio akweti uhuke jwankana Kilisto, na mangweto ngannyoa kutenda atenda kuika, na ngoe aike padunia! <sup>4</sup> Nambu mangweto, nga makinangota ba Nnoongo na manhotwile akalondoli buwangi benia, gambu Uhuke jwa Nnoongo jwabi nkati jinu akweti makakala kupeta uhuke ojwabi nkati ja benia ababi badunia. <sup>5</sup> Akalondoli buwangi balenga ilebe yadunia, nangweto dunia japenakia magambu angweto nga badunia. <sup>6</sup> Nambu twenga nga bandu ba Nnoongo. Mundu ojwammanyi Nnoongo atenda kutupenakia, mundu jwangammanya Nnoongo kutupenakiaje. Kuyenie tuotwi kumanya kulekana kati ja Uhuke jwa kweli na uhuke juwangi.

### *Nnoongo juna kupalana*

<sup>7</sup> Makalongo bango, tupalane, gambu kupalana kuboka ku Nnoongo. Kila mundu ojwabi nu kupalana nga mwana jwa Nnoongo, na ammanyi Nnoongo. <sup>8</sup> Mundu jwangabe nu kupalana ammanyije Nnoongo, gambu Nnoongo nga kupalana. <sup>9</sup> Nnoongo ngalaya kupalana kwakwe kwito twenga kukunkinga Mwana jwakwe jwa jika padunia, kupala tube na bwomi kundela jakwe. <sup>10</sup> Kupalana kwa kweli nga kongo, ngiti tweje tatutumbula kumpala Nnoongo, nambu jwombe ngatupala nu kunkinga Mwana abe lilumbo likutubokea mabaja gito.

<sup>11</sup> Makalongo bango, andaibi Nnoongo ngatupala yenie, mmanya, natwenga tupaligwa kupalana. <sup>12</sup> Abije mundu jwababweni ana Nnoongo, nambu anda tupaline, Nnoongo atama

nkati jito, nu kupalana kwakwe kulengani nkati jito.

<sup>13</sup> Tumanyi kutenda tutama nkati jakwe, na-jwombe abi nkati jito, gambu jwombe atupile Uhuke jwakwe. <sup>14</sup> Twenga tuloile nu kuchalakicha kutenda Awawa ngabankinga Mwana jwabe abe Nkomboi jwa padunia. <sup>15</sup> Kila mundu jwalenga kung'omo jakwe kutenda Yesu nga Mwana jwa Nnoongo, Nnoongo atama nkati ja mundu jwenio, na jwenio atama pamwe na Nnoongo. <sup>16</sup> Kuyenie twenga tumanyi nu tubikuamini kupalana kwakweti Nnoongo kwito twenga.

Nnoongo ngi lipalano, na kila mundu jwatama mukupalana, atama pamwe na Nnoongo, na Nnoongo atama mukulondana pamwe na jwenio. <sup>17</sup> Tube andi pabi Kilisto nu kutama kukupalana padunia pano, kupalana kwakwe kulenganile nkati jito tujogopaje Nnoongo lichoba lyapakahukumu bandu boa. <sup>18</sup> Apabi na mapalano kujogopaje, elo, mapalano ga kweli kukuboya kujogopa kwoa. Mundu juna kujogopa tango anabe telaje mumapalano, bandu bajo-gopa gambu kubi hukumu.

<sup>19</sup> Twenga tukweti mapalano magambu Nnoongo nga ojwatumbula kutupala. <sup>20</sup> Mundu anda alenga ampala Nnoongo, kongo akanchimwa nnongomundu, jwenio alenga nhwangi. Gambu mundu jwanga mpala nnongomundu ojwammona, kuotwaje kumpala Nnoongo jwanga mmona. <sup>21</sup> Kuyenie jenje nga amuli jatupa Kilisto, ojwampala Nnoongo uyo apaligwa kumpala nnongomundu.

## 5

### *Kujioto dunia ku imani*

<sup>1</sup> Kila mundu ojwaamini kutenda Yesu nga Kilisto Nkomboi ojwapambuligwe na Nnoongo, jwenio nga mwana jwa Nnoongo. Kila mundu ojwabapala awawa uyo ampale na mwana. <sup>2</sup> Yene nga putumanya kutenda tubi kuipala ingota ya Nnoongo, kukumpala Nnoongo nu kuagabala malagilo gakwe, <sup>3</sup> gambu kumpala Nnoongo ngu kuagabala amuli jakwe. Na amuli jakwe kunonopaje, <sup>4</sup> gambu kila mundu ojwabi mwana jwa Nnoongo aotwile kujiotola dunia. Yene nga aputujiotola dunia, kuimani jito. <sup>5</sup> Mene ojwaotwile kujipeta dunia? Jwajo tu ojwaamini kutenda Yesu nga Mwana jwa Nnoongo. <sup>6</sup> Yesu Kilisto nga ojwaika kwa mache kukubatichila kwakwe na myai ja kiu chakwe. Ngiti aikila kwa mache tuje, nambu kwa mache na kwa myai. Nu Uhuke achalakicha kutenda nga kweli, gambu Uhuke nga kweli. <sup>7</sup> Babilingite akachaili akatatu, <sup>8</sup> Uhuke jwa Nnoongo na mache na myai, nu chaili gwabe ubi tela. <sup>9</sup> Anda tujeketi uchaili gwa bandu, uchaili gwa Nnoongo guna kutopela muno, gongo nguchaili ogwapiya mwene Nnoongo nhwalo gwa Mwana jwakwe. <sup>10</sup> Ojwanhwamini mwana jwa Nnoongo akweti uchaili gwenio nkati jakwe, nambu jwanga nhwamini Nnoongo, antenda Nnoongo alenga uwangi, gambu aamineje uchaili ogwapanga Nnoongo nhwalo gwa Mwana gwakwe. <sup>11</sup> Nuchaili gwene nga gongo, Nnoongo ngatupe bwomi gwa machoba goa pangapela, bwomi

gwenio uboka ka Angwana. <sup>12</sup> Mundu jwajoa ojwanhwamini Mwana jwa Nnoongo akweti bwomi gwenio, jwanganhwamini, akwetije bwomi.

*Bwomi gwa machoba goa*

<sup>13</sup> Nunhwandikilanga mangweto manhwamini ku lina lya Mwana jwa Nnoongo mmanyange kutenda nkwati bwomi gwa machoba goa pangapela. <sup>14</sup> Na twenga tulimba mwojo nnongi ja Nnoongo gambu tumanyi kutenda anda tunnyopite andi papala, jwenio kutujoa. <sup>15</sup> Tumanyi kutenda anda tunnyopite kutujoa, gambu tumanyi atupe goa agatunnyopa. <sup>16</sup> Mundu andamweni nnongomundu akatenda libaja lyangampeleka mukiu, apaligwa kunnyopela ku Nnoongo, Nnoongo mampa bwomi. Nonge yene magambu ga bandu abatei mabaja gangapeleka mukiu. Libi libaja likumpeleka mundu mukiu, nenga nonge ngiti mpaligwa mannyope Nnoongo magambu ga geniaje. <sup>17</sup> Kila kitendwa changunhwalali Nnoongo ngu ubaja, nambu gabi mabaja gangampeleka mundu mukiu. <sup>18</sup> Tumanyi kutenda ingota ya Nnoongo kutendaje mabaja, magambu Mwana jwa Nnoongo annendele kwa tengela, Mmaja kuntenda kileje. <sup>19</sup> Tumanyi kutenda twenga ngi ingota ya Nnoongo iganukube dunia joa jitawaligwa na Mmaja jwenio. <sup>20</sup> Uyo tumanyi kutenda Mwana jwa Nnoongo aike, atupile malango kupala tummanyeye Nnoongo jwa kweli, tutame mukulondana na Nnoongo jwa kweli na mukulondana na Mwana jwakwe, Yesu

Kilisto. Jwenio nga Nnoongo jwa kweli, jwenio nga bwomi gwa machoba goa pangapela.  
<sup>21</sup> Makinangota bango makagongaleje inyago.

**Ngindo New Testament 2015**  
**The New Testament in the Ngindo language of**  
**Tanzania, 2015**

copyright © 2015 The Word for the World

Language: Ngindo

Translation by: The Word for the World

Contributor: The Word For The World

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-02-06

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

d5116cc2-3c1c-51ad-b1b2-7dde35a6f8cb